

INFORMACJA DLA PODSTAWOWYCH ORGANIZACJI ZWIĄZKOWYCH ZZG W POLSCE DOTYCZĄCA NADCHODZĄCYCH WYBORÓW ŁAWNIKÓW NA KADENCJĘ 2020-2023

W ZWIĄZKU Z KOŃCZĄCĄ SIĘ Z DNIEM 31 GRUDNIA 2019 KADENCJĄ ŁAWNIKÓW SĄDOWYCH RADA KRAJOWA ZZG W POLSCE INFORMUJE, ŻE DO 30 CZERWCA 2019r. PODSTAWOWE ORGANIZACJE ZWIĄZKOWE MAJĄ PRAWO ZGŁASZAĆ, DO ODPWIEDNICH RAD GMIN, KANDYDATÓW NA ŁAWNIKÓW SĄDOWYCH.

Kto może zostać ławnikiem?

Ławnikiem może być wybrany ten, kto:

- 1) posiada obywatelstwo polskie i korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich;
- 2) jest nieskazitelnego charakteru;
- 3) ukończył 30 lat;
- 4) jest zatrudniony, prowadzi działalność gospodarczą lub mieszka w miejscu kandydowania co najmniej od roku;
- 5) nie przekroczył 70 lat;
- 6) jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków ławnika;
- 7) posiada co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe.

Do orzekania w sprawach z zakresu prawa pracy ławnikiem powinna być wybrana osoba **wykazująca szczególną znajomość spraw pracowniczych**.

2. Kto nie może być ławnikiem?

Ławnikami nie mogą być:

- 1) osoby zatrudnione w sądach powszechnych i innych sądach oraz w prokuraturze;
- 2) osoby wchodzące w skład organów, od których orzeczenia można żądać skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego;
- 3) funkcjonariusze Policji oraz inne osoby zajmujące stanowiska związane ze ściganiem przestępstw i wykroczeń;
- 4) adwokaci i aplikanci adwokaccy;
- 5) radcy prawni i aplikanci radcowscy;
- 6) duchowni;
- 7) żołnierze w czynnej służbie wojskowej;
- 8) funkcjonariusze Służby Więziennej;
- 9) radni gminy, powiatu i województwa.

Nie można być ławnikiem jednocześnie w więcej niż jednym sądzie.

Zasady wyborów ławników:

Zgodnie z ustawą prawo o ustroju sądów powszechnych, ławników do sądów okręgowych oraz do sądów rejonowych wybierają rady gmin, których obszar jest objęty właściwością tych sądów - w głosowaniu tajnym. Wybory przygotowują gminy jako zadanie zleczone z zakresu administracji rządowej.

Liczbę ławników wybieranych przez poszczególne rady gmin do wszystkich sądów działających na obszarze właściwości sądu okręgowego, w tym także liczbę ławników do orzekania w sprawach z zakresu prawa pracy, ustala kolegium sądu okręgowego; liczbę ławników do poszczególnych sądów rejonowych ustala się po zasięgnięciu opinii prezesów tych sądów.

Prezes sądu okręgowego podaje liczbę ławników do wiadomości poszczególnym radom gmin najpóźniej na trzydzieści dni przed upływem terminu zgłaszania kandydatów (**czyli do końca maja 2019 r.**).

Kandydatów na ławników, w terminie do dnia 30 czerwca ostatniego roku kadencji (**czyli do 30 czerwca 2019 r.**), mogą zgłaszać radom gmin:

- 1) prezesi właściwych sądów,
- 2) stowarzyszenia,
- 3) **inne organizacje społeczne i zawodowe (związki zawodowe)**, zarejestrowane na podstawie przepisów prawa, z wyłączeniem partii politycznych,
- 4) co najmniej pięćdziesięciu obywateli mających czynne prawo wyborcze, zamieszkujących stale na terenie gminy dokonującej wyboru.

Do zgłoszenia kandydata na ławnika dokonanego na karcie zgłoszenia dołącza się następujące dokumenty:

- 1) informację z Krajowego Rejestru Karnego dotyczącą zgłaszanej osoby;
- 2) oświadczenie kandydata, że nie jest prowadzone przeciwko niemu postępowanie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe;
- 3) oświadczenie kandydata, że nie jest lub nie był pozbawiony władzy rodzicielskiej, a także, że władza rodzicielska nie została mu ograniczona ani zawieszona;
- 4) zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia, wystawione przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 października 2017 r. o podstawowej opiece zdrowotnej (Dz. U. poz. 2217 oraz z 2018 r. poz. 1000 i 1544), stwierdzające brak przeciwwskazań do wykonywania funkcji ławnika;
- 5) dwa zdjęcia zgodne z wymogami stosowanymi przy składaniu wniosku o wydanie dowodu osobistego.

Do zgłoszenia kandydata na ławnika dokonanego na karcie zgłoszenia przez stowarzyszenie, **inną organizację społeczną lub zawodową**, zarejestrowaną na podstawie przepisów prawa, dołącza się również **aktualny odpis z Krajowego Rejestru Sądowego** albo odpis lub zaświadczenie potwierdzające **wpis do innego właściwego rejestru** lub ewidencji dotyczące tej organizacji.

Do zgłoszenia kandydata na ławnika dokonanego na karcie zgłoszenia przez obywateli dołącza się również listę osób zawierającą imię (imiona), nazwisko, numer ewidencyjny PESEL, miejsce stałego zamieszkania i własnoręczny podpis każdej z pięćdziesięciu osób zgłaszających kandydata.

Rady gmin zasięgają od komendanta wojewódzkiego Policji albo Komendanta Stołecznego Policji informacji o kandydatach na ławników. Informacje o kandydacie na ławnika uzyskuje się i sporządza na zasadach określonych dla informacji o kandydacie do objęcia stanowiska sędziowskiego.

Wybory ławników odbywają się najpóźniej w październiku roku kalendarzowego, w którym upływa kadencja dotychczasowych ławników (**czyli w październiku 2019 r.**)

Kadencja ławników sądów okręgowych i rejonowych trwa cztery lata kalendarzowe następujące po roku, w którym dokonano wyborów (**czyli najbliższa kadencja przypada na lata 2020-2023**)

Po upływie kadencji ławnik może brać udział jedynie w rozpoznawaniu sprawy rozpoczętej wcześniej z jego udziałem, do czasu jej zakończenia.

Pracodawca zatrudniający ławnika jest obowiązany zwolnić go od pracy na czas wykonywania czynności w sądzie.

Za czas zwolnienia od pracy ławnik zachowuje prawo do świadczeń wynikających ze stosunku pracy, z wyjątkiem prawa do wynagrodzenia.

Ławnik otrzymuje rekompensatę pieniężną za czas wykonywania czynności w sądzie, którymi są: udział w rozprawie lub posiedzeniu, uczestnictwo w naradzie nad wyrokiem, sporządzenie uzasadnienia lub uczestnictwo w posiedzeniu rady ławniczej, jeżeli został do niej wybrany.

W jakich sprawach orzekają ławnicy?

Zgodnie z Kodeksem postępowania cywilnego sąd rozpatruje w pierwszej instancji, w składzie jednego sędziego jako przewodniczącego i dwóch ławników sprawy:

1) z zakresu prawa pracy o:

- a) ustalenie istnienia, nawiązanie lub wygaśnięcie stosunku pracy, o uznanie bezskuteczności wypowiedzenia stosunku pracy, o przywrócenie do pracy i przywrócenie poprzednich warunków pracy lub płacy oraz łącznie z nimi dochodzone roszczenia, i o odszkodowanie w przypadku nieuzasadnionego lub naruszającego przepisy wypowiedzenia oraz rozwiązania stosunku pracy,
- b) naruszenia zasady równego traktowania w zatrudnieniu, i o roszczenia z tym związane,
- c) odszkodowanie lub zadośćuczynienie w wyniku stosowania mobbingu;

2) ze stosunków rodzinnych o:

- a) rozwód,
  - b) separację,
  - c) ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa,
  - d) rozwiązanie przysposobienia
- oraz sprawy o przysposobienie, pozbawienie lub ograniczenie władzy rodzicielskiej.

Zgodnie z Kodeksem postępowania karnego w sprawach o zbrodnię sąd orzeka w składzie jednego sędziego i dwóch ławników. Zgodnie z Kodeksem karnym zbrodnią jest czyn zabroniony zagrożony karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3 albo karą surowszą.

Związek Zawodowy Górników w Polsce

WICEPRZEWODNICZĄCY

Arkadiusz STEKANIEC